

mellem Stat og Kirke, der mere og mere skulde gøre Kommunen til en ren borgerlig, en ren verdslig Institution, der ikke skulde have noget med Kirkevæsenet at gøre og heller ikke med Kirkeskatten. Nu er det Kommunalbestyrelsen, Magistraten, der her skal sidde og paaligne denne Skat, man gør Københavns Kommunalbestyrelse til en kirkelig Myndighed. Jeg tror, at alle, der erkende med mig, at Udviklingen skal gaa i Retning af Løsning af Forholdet mellem Stat og Kirke og ikke i Retning af en Fæstning, at Kommunerne mere og mere kun skulle beskæftige sig med kommunale Forhold, men ikke have noget med de kirkelige Forhold at gøre, alle de, der se saaledes paa det baade fra Land og fra By, ville sammen med os Socialdemokrater stemme mod dette Lovforslag. Men særlig er jeg vis paa, at de københavnske Repræsentanter ville gøre det; baade det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds (Alfred Christensen) og Københavns 4de Valgkreds (Birck) og de øvrige Kolleger her fra vor By ville sikkert erkende, at det er ikke den Slags Kirke-lovgivning, som vi sætte Pris paa nu at skulle have. Lad os faa en Ægteskabsreform, lad Ministeriet sætte Kraft ind paa denne eller paa Gennemførelsen af alle de andre Reformers, som ere stillede Befolkningen i Udsigt, og som findes paa Vinstres Program. Men lad alt dette ligge, thi det er ikke det, vi behøve og sætte Pris paa.

Nu faa vi den ene lille daarlige Lov igennem efter den anden, og det samler sig op til en stor Lovgivning af mere eller mindre ubetydelige, men dog ogsaa mere væsentlige eller ikke ganske uvæsentlige Lovforslag, der alle gaa i en uheldig Retning. Det samler sig op efterhaanden, det bliver en Kirkelovgivning, som slet ikke bliver saa rar at staa paa i den kommende Tid. Det bliver en kirkelig Lovgivning, bestaaende af en Række smaa daarlige Love, som paa mange Maader kunne indeholde Præcedenser for den kirkelige Lovgivning i Fremtiden og skabe os Vanskeligheder, naar vi nu en Gang om 4—5 Aar, efter at Kirkekommissionen har afgivet sin Betænkning, skulle tage hele dette Spørgsmaal op fra Grunden, skulle til at ordne det radikalt og løse det paa en eller anden Maade. Vi skulde da staa saa frit som muligt, og derfor synes jeg, at de Love, vi i Mellemtiden faa paa det kirkelige Omraade, skulde gaa i den Retning, som Folketinget har været inde paa fra 70'erne lige til 1901, den

Vej, der hidtil er fulgt ved de kirkelige Frihedslove, Menighedslovene, de løsnende Love. Hvis vi gaa i denne Retning, komme vi til at staa frit, naar hele det store Kirkeforfatningsspørgsmaal bliver taget op. Men her skaber man efterhaanden hele Bunker af Love, mindre eller større, de fleste ret ubetydelige, men alle med nogen Betydning, som let kunne komme til at binde Hænder og Fødder paa os, naar vi om nogle Aar skulle tage hele Kirkeforfatningsspørgsmaalet op. Vi ønske at staa saa frit som muligt til den Tid, vi ønske til den Tid at kunne medvirke til at gennemføre Socialdemokratiets Program om Kirkens Adskillelse fra Staten. Det ønske vi, og derfor ønske vi ikke Hindringer lagte i Vejen derfor, derfor ønske vi ikke Lovforslag af den Art som dette gennemført. Med disse faa Ord skal jeg tillade mig at anbefale baade mine Partifæller og ærede Medlemmer at stemme mod dette Lovforslag ved denne 3die Behandling.

K. Bjerre: Det ærede Medlem (Borgbjerg) rettede en direkte Appel til mig, og jeg skal derfor ikke undlade at sige et Par Ord i den Anledning, især da jeg er i det lykkelige Tilfælde i alt væsentligt at kunne være enig i det meste af, hvad det ærede Medlem udtalte angaaende den Udvikling, vi kunne ønske for det kirkelige Liv. Jeg vilde meget gerne ønske netop al mulig Frihed i dette Forhold, thi er der noget Sted, hvor Frihed og Frivillighed ere af Betydning, er det jo der. Det er vigtigt for Menneskene alle Vegne, at de have Frihed, men det vigtigste Forhold, det, hvor Friheden er allermost nødvendig, er det aandelige Omraade, hvor det gælder Samvittighedsspørgsmaal, og ethvert Skridt, som kan lede dertil, vil jeg gerne være med til. Det ærede Medlem maa dog der huske paa, at der er en bestemt Vanskelighed, som vi lide under, ikke blot i København, men ogsaa paa Landet, netop naar der er Tale om den økonomiske Side af Sagen, thi det maa man huske paa, at ganske det samme er Tilfældet ude paa Landet. Hvis de der danne Frimenigheder og Valgmenigheder, maa Medlemmerne ikke blot betale alt til Kirke og Præst, men de maa ogsaa betale ganske det samme til Sognekirken, Sognemenigheden og Sognepræsten som alle de andre. Det er overmaade uheldigt, og det lægger store og uretfærdige Byrder paa store Kredse af vort Folk. Naar vi møde dette Forhold baade ude paa Landet og her i København, er det jo, fordi vi desværre have en